జైట్లీ సంపదింపు అనే పదానికి రెండు విభిన్నమైన అర్థాలు ఉన్నాయి

అరుణ్ గారి వ్యాసం

జనవరి 11, 2013 నాడు సుప్రీం కోర్టు కర్ణాటక లోకాయుక్త కేసు విషయంలో తీర్పును ఇచ్చింది. సుప్రీం కోర్టు జనవరి 2, 2013 నాడు ఇచ్చిన గుజరాత్ లోకాయుక్త విషయంలో తీర్పుపై నా అభిప్రాయాన్ని జనవరి 3, 2012 నాడు తెలిపెను. తొమ్మిది రోజుల వ్యవధి లో ఇచిన్న ఈ రెండు తీర్పులను పదే పదే చదివాను. సుప్రీం కోర్టులో ఈ రెండు కేసుల్లో తీర్పులలో భిన్నమైన తీర్పునిచ్చింది దానివలన హై కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తికి ఆపాదించిన ప్రాధన్యర్తను గురించి చాలా ప్రశ్నలకు దారి తీస్తున్నాయి.

వివిధ చట్టాలు .

కర్నాటకలో చేసిన చట్టములోని సెక్షన్ 3 లోకాయుక్త , ఉప లోకయుక్తల నియామకాలకు సంబంధించినది. ఆ చట్టం వొక్క సెక్షను 3 (2)(b) లో ఇలా పేర్కొనబడి ఉన్నది :

"(b) ఉప లోకాయుక్త నియమింపబడే వ్యక్తి హై కోర్టులో న్యాయమూర్తిగా పదాయి బాధ్యతుల నిర్వర్తించి ఉండాలి అంతేగాక ఆ నియామకం ముఖ్య మంత్రిగారు కర్ణాటక హై కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తితో కర్ణాటక ఉన్నత సభ అధ్యక్షులు కర్ణాటక చట్ట సభ స్పీకరు ఉన్నత చట్ట సభల్లో ప్రతిపక్షనయకులతో సంప్రదించి ఇచిన్న సలహాకు అనుగుణముగా ఉండాలి.

గుజరాత్ చట్టం లో స్(సెక్షను 3) అంశంలో ఇలా పేర్కొని ఉన్నది:

> "ఈ చట్టం క్రింద పరిశోధనలను జరిపేందుకు, గవర్నరు తమ సంతకం చేసిన పత్రం ద్వారా, రాజముద్ర క్రింద లోకాయుక్త అనే అధికారిని నియమించాలి.
>
> కానీ లోకాయుక్త నియామకాన్ని, గుజరాత్ లోని చట్ట సభ రద్దు చేయబడి లేక గుజరాత్ రాష్ట్రంలో రాజ్యాంగం యెక్క ఆర్టికల్ 356 అమలులో ఉన్నప్పుడు తప్ప, రాష్ట్ర హై కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి గారితోను, చట్టసభలో ప్రతిపక్ష నాయకులుతో, అటువంటతను లేకపోతే, స్పీకరు యెక్క ఆదేశానుసారం ఒకరిని ఈ పని కోసం ఎన్నుకొని, అతనితో కూడా సంప్రదింపులు జరిపి, నిర్ణయించాలి."

కర్ణాటక చట్టంలో ఉన్న అంశాలను చదివితే మనకు స్పశామైనది ఏమిటంటే ఉప లోకాయుక్తకు నియమింపబడిన వ్యక్తి రాష్ట్ర హై కోర్ట్ లో న్యాయమూర్తి పాత్రను పోషించి వుండాలి,అంతేకాక అతని నియమంకం పై ముఖ్యమంత్రి గారు గవర్నరుకు ఇచ్చిన

సలహాకు అనుగుణంగా వుండాలి.అటువంటి సలహా ఇచ్చే ముందు ముఖ్యమంత్రి హైకోర్టు ప్రదనన్యయమూర్తిని,కర్ణాటక వున్నత సభ అధ్యక్షులు ,కర్ణాటక చట్ట సభ అధ్యక్షులు కర్ణాటక చ్ఛ్వహ్హాట్ట సభ స్పీకర్ ఉన్నత చట్టసభల్లో ప్రతిపక్ష నాయకులతో సంప్రదింపులు చేసి ఉండాలి.ఏ సెక్షన్ లో వదిన మూల పదం సంప్రదింపులు అనేది.

గుజరాత్ చట్టంలో పేర్కొన్న ప్రక్రియ ప్రకారం నియమంకాన్ని గవర్నర్ గారి పజముద్రిక కరిన జరగాలి,గవర్నర్ గారు మంత్రివర్గ సలహాలను పరిగానిచి ముక్య మంత్రి లేక మంత్రి వర్గం హై కోర్టు ప్రధాన న్యాయ్మోర్తిని,ప్రతిపక్ష నాయకుడుణి సంప్రదిస్తుంది.గుజరాత్చట్టం లో వదిన మూల పదకోశం సంప్రదింపులు అనేది. .

ఇక్కడ వున్న వివాదం ఏమిటంటే సంప్రదింపులు అనే పదానికి కర్ణాటక చట్టం ప్రకారం,గుజరాత్ చట్టం ప్రకారం విభిన్నమైన అర్థాలు వస్తున్నాయి.కర్ణాటక తీర్పు ప్రభుత్వానిలీ న్యాయ వ్యవస్థకీ మధ్య ఉన్న సమతూల్యాన్ని నిలబెట్టింది.ఇది విశ్లేషణ అనే పాదములో ఉం ముఖ్యమైన అర్థానికి ప్రాముఖ్యతను ఇచ్చింది అంటే ఆ చట్టం యొక్క ముఖ్యోద్దేశ అన్నీ పరిగణించాలి.

కర్ణాటక అభిప్రాయం

సుప్రీం కోర్టు కర్ణాటక జడ్జిమెంట్ లో సంప్రదిపు అర్థహింతంగా ప్రభావితంగా వుండాలని స్పష్టంగా చెప్పింది.ముఖ్యమంత్రి గారు ఎ పేర్లను గవర్నర్కు రెకమెండ్ చేస్తారో వరినదరిని మనము కన్సుల్తేలుగా పరిగణించాలి.కర్ణాటక కేసులో సుప్రీం కోర్టుకు వచ్చిన రెండు అభిప్రాయాలను క్రింద ఇస్తున్నాను.

ముఖ్యమంత్రి ఇచ్చిన సలహాకు ప్రాముఖ్యం వుంటుంది కానీ కన్సల్తిఇల్లకు కాదు,హై కోర్టు ప్రధానన్యాయమూర్తి తో సహా

నా అభిప్రాయం ప్రకారం ఈ యాక్టు యొక్క సెక్షన్ 3(2)(a) మరియు (b)ల ప్రకారం .కర్ణాటక హై కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్య్ వ్యక్త పరచిన అభిప్రాయానికే ప్రాధాన్యత వుంటుంది.దినిని సమర్థించే విధంగా ఏమీ లేవు. హై కోర్టు ఇచ్చిన వివిధ కోణాలు

న్యాయమోర్తికే ప్రాధాన్యత ఇస్తున్నాయి,కానీ ఇది ఈ యాక్టు పరిధిలోకి రాదు.హై కోర్టు రాజ్యాంగ విషయాలలో కలుగు చేసుకొంతున్నది ఇది మన న్యాయ వ్యవస్థలో చేయరనిది. కాని నేను చెప్పాలి అనుకున్నది ఏమిటింటే కన్సుల్టీలు వ్యక్త పరిచిన అభిప్రాయాలకు అంట ప్రాధాన్యత ఉండడు.సంప్రదింపులు పూర్తి ఐయిన తరువాత కన్సుల్టీలు ఏమైనా పేరును ప్రస్తావిస్తే ఆ పేరు ముఖ్య మంత్రి గవర్నర్ కు ఉప లోకాయుక్త కొరకు సిఫరీష్ చేయవచును.

సుప్రీమే కోర్టు రోండవ అభిప్రాయము ఏ విధముగా ఉంది. :

మామూలుగా చీఫ్ మినిస్టరు గోవేర్నేర్కు సలహా ఇస్తారు.నియామకం ముక్య మంత్రి బాధ్యత.మనము ఉప లోకాయుక్త తయారు అనేది ఒక సంప్రదింపు కార్య క్రమమని మనం మరువ కూడదు.చాల మంది రాజ్యాంగ రాజ్యాంగ అధికారులతో సంప్రదింపులు చేయాలి.ఏ అచటు ప్రకారం ఈ రాజ్యాంగ అధికారులు అందరు సమానమే.నేను హై కోర్టు తో పూర్తి సమ్మతి తో ఉన్నాను.అంటే ఉప లోకాయుక్త కు నియామకం ముఖ్య మంత్రి ద్వారా నే జరగాలి.

సెక్షన్ 3 (2)(b) ప్రకారం ఉపలోకయుక్తకు నియామకం యెక్క బాధ్యత పూర్తిగా ముఖ్య మంత్రి మీదనే ఉన్నది, ఆయన గవర్నర్ కు సలహా ఇవ్వచు.ముఖ్య మంత్రి సంప్రదింపులు జరపాల్సింది వొక్క ప్రధాన న్యాయమూర్తితోనే కాదు కాబట్టి తను చెప్పినవే పరిగణం లోకి తీసుకోడు.

కర్ణాటక విషయంలో సుప్రీం కోర్టు యెక్క తీర్పు ప్రకారం ఈ సంప్రదింపులు అర్ధవంతముగా ఉండాలి ఇంకా ప్రధాన న్యాయమూర్తికి కాకుండా ముఖ్య మంత్రి కే ప్రాధాన్యత దొరుకుతున్నది.

గుజరాత్ అభిప్రాయం

గుజరాత్ లోకాయుక్త కేసులో సుప్రీమే కోర్టు యెక్క అభిప్రాయం పూర్తిగా వేరుగా ఉన్నది.సుప్రీం కోర్టు ప్రధాన న్యాయమూర్తి కె ప్రాముఖ్యత ఇవ్వడానికి కారణం అతను

స్వతంత్రుడు కాబట్టి.ఇంకా లోకాయుక్త కు నియమించే వాలు హై కోర్టు పదవీవిరమణ న్యాయమోర్తులు అయిఉండవచ్చు.అందుకనే అతను వీలను నియమించే దానికి అతనే యోగ్యుడు.ఈ విషయము లో న్యాయమూర్తికె ప్రాధాన్యత ఇవ్వడము జరిగినది కాబట్టి ముఖ్య మంత్రి విరోధించిన కూడా పెద్దగా ప్రాముఖ్యత లేదు.

ప్రతివాదం :

తొమ్మిది రోజుల పరిధిలో లోకాయుక్త మరయు ఉప లోకాయుక్త నియామకం పి రెండు విభిన్న అభిప్రాయాలను సుప్రీం కోర్టు వెలుబుచ్చినది.గుజరాత్ లో వొక్క చట్టము మిగతా రాష్ట్రాలలో వేరే చట్టాల్లు ఎలా వుంటాయి.తరువాత ఇచ్చిన తీర్పులో ఈ రొండు యాక్ట్ ల స్కీములు వేరు అని చెప్పడం జరిగింది కై గమనైన్చితే ఈ రొండు వొక్కటే గా ఉన్నట్టు తెలుస్తునది.

రెండు విరుద్ధమైన అభిప్రాయాలు వొక్క లెజిస్లేచర్ ఐన నాలో అనుమాన లు ఏర్పడుతున్నాయి.వొక్క వేళ లోక్పాల్ ను నియమించాలి అంటే కేవలం ప్రధాన న్యాయ మూర్తితో సంప్రదింపులు జరిపితే సరిపోద అయిన అభిప్రాయానికే ప్రాముఖ్యత దొరుకుతుంద.ఈ అస్పష్టతను తొలగించి అన్నీ విషయాల్లో స్పష్టత ఉండేటట్టు చూడాలి.

ఒకే పదానికి ఒకే సంధర్భములో విభిన్నమైన అర్ధాలు అన్నట్లు చరిత్రలోనే లేదు. సంప్రదింపు అనీ పదానికి ఒకే అర్ధం వుండాలి అది కర్ణాటక కాని గుజరాత్ కాని దేశములో యీ ప్రాంతమైన కాని ఒకే అర్ధం ఉంది.